Årsmelding fra IGA – 2019

Institutt for gruppeanalyse og gruppepsykoterapi

IGA
Institutt for
gruppeanalyse og
gruppepsykoterapi

Årsmelding 2019 - innholdsfortegnelse:

side

Instituttets formål 4

Organisasjonen 4
Medlemmer / generalforsamling
Styre, fagråd, utvalg og komiteer
Sekretariat og lokaler 5
Strategiseminar

Instituttets hovedoppgaver 5
Utdanningsvirksomheten
- Utdanningsprogram i gruppepsykoterapi og gruppeanalyse 6
- Regionalt opplæringsprogram RGO) 7
- Introduksjonsseminar i gruppepsykoterapi 8
- Veilederutdanningen
- Emnekurs for leger i spesialisering
- Godkjenninger (yrkesorganisasjoner)

Fagutvikling og kvalitetssikrende aktivitet 9
- Revisjon av litteratur i utdanningsvirksomheten
- Oppfølging av lærere
- Kontakt med KV-veiledere
- KV-veileder koordiantor, KVVK

Medlemsrettet aktivitet 9
- Etter generalforsamlingen
- Medlemsbrev
- Gruppe og samfunn-seminar (GRUS) 10

Nettsidene – www.iga.no og facebook
Andre kommunikasjonstiltak
- Utvalg for samfunnskontakt

Økonomi 11

Stab – fast ansatte og engasjerte 12
Sekretariatet
Lærerstab og veiledere
Andre bidrag og aktivitet blant IGAs medlemmer 12

Samarbeid med andre organisasjoner 13
Norge
- Samarbeidsrådet for etter- og videreutdanning i psykisk helsevern, NPF (psykoterapiutvalget), NGPF

Internasjonalt engasjement
- EGATIN, GASi, EFPP, IAGP, AGPA 14

Publikasjoner 15

Instituttets formål

Instituttets formål er å styrke det psykoterapeutiske tilbudet i Norge ved å sørge for kvalifisert utdanning i gruppepsykoterapi og gruppeanalyse. Utdanningen er tverrfaglig og skal være tilgjengelig for deltakere fra hele landet.

Organisasjonen

Medlemmer / generalforsamling

Pr. 31.12.19 har instituttet 118 medlemmer. Kun gruppeanalytikere kan søke medlemskap. Generalforsamlingen (GF) består av instituttets medlemmer og er instituttets øverste myndighetsorgan. Det innkalles til GF minst én gang årlig. I 2019 ble generalforsamlingen avholdt i egne lokaler den 7. mars.

Fra generalforsamlingen 2019, hvor bl.a. nye etiske regler for IGA ble behandlet og vedtatt.

Styre, fagråd og utvalg og komiteer

Styret (til venstre) har det overordnede ansvaret for instituttets virksomhet. Styret utarbeider strategier og fastsetter planer og budsjett for virksomheten.
Styret har etter valg på generalforsamlingen 07.03.19 bestått av, fra venstre; Øystein Christoffersen, Phelix Blayvas, Brit Hunstad – ny styreleder fra 2019, Lone Dragland, Anne Høst og Lasse Djerv (nytt medlem fra 2019). Instituttleder møter fast i styremøtene.

Fagrådet (nedenfor) er instituttets kvalitetssikrings- og faglig rådgivende organ og har ansvar for rammeoppsett og faglig innhold i IGAs utdannings-virksomhet. Rådet gir retningslinjer for engasjement av lærere, anbefaler godkjenning og har ansvar for oppfølging av KV-veiledere. Fagrådet følger også opp kandidatsaker, vurderer søknader om dispensasjon fra utdanningskrav og legger til rette for veiledning av skriftlige oppgaver samt for vurderingen av disse. Fagrådet er også klageinstans for kandidater i utdanningsaker.
Fagrådet har i 2019 bestått av, fra venstre: Magne Olav Gudmestad, Kristin Fjermestad (nytt medlem fra 2019), Eli Moholdt Grønås, Nora Rustad, Anne Høst (styrets representant) og Audun Ulland (fagrådsleder). Undervisningsleder møter fast i fagrådet.

Etikkutvalget skal bistå styre, fagråd og sekretariat i etiske spørsmål. I 2019 har utvalget bestått av Anna M. Szulc og Bent Horpestad, fra november 2019 også av Ingalill Johnsen.

Valgkomitèen besto i 2019 av Per Anders Øien og Torill Nordgård Eriksen (nytt medlem).

Sekretariat og lokaler

Daglig drift av utdanningsvirksomheten ivaretas av et sekretariat som etter GF 2018 har bestått av instituttleder Hanne-Sofie Johnsen Dahl, undervisningsleder Synnøve Ness Bjerke, begge i åremåls deltidsstillinger og administrasjonssekretær Diana Schart, med fulltids ansettelse. Sekretariatet har lokaler i Fridtjof Nansens vei 2 på Majorstuen.
Lokalene benyttes til undervisningsformål, møtevirksomhet, generalforsamling med mer.

Damene i sekretariatet; fra venstre instituttleder Hanne-Sofie Johnsen Dahl i midten – som seg hør og bør – Diana Schart, så undervisningsleder Synnøve Ness Bjerke

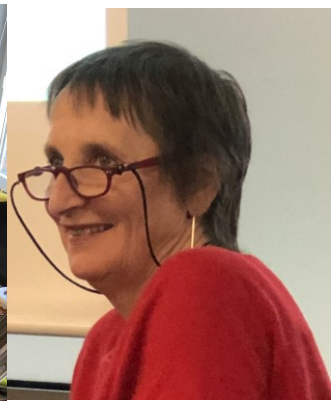

Strategiseminar

På det årlige strategiseminaret som styret arrangerer i samråd med fagråd og sekretariat, var hovedtema i år «Hvordan vokse – i bredden i stedet for i høyden?». Mulighet for å kjøre Grunnleggende trinn lokalt på lignende måte som dagens RGO ble diskutert. Det ble også informert om arbeid med å eventuelt inkludere i utdanningsprogrammet på Voksenåsen et psykoterapiutdanningstilbud for de som jobber i BUP. «Hvite flekker» på kartet ble diskutert, dvs. geografiske områder der det drives lite gruppebehandling og der IGA har få eller ingen kandidater. Geografiske IGA-nettverk og fylkeskontakter ble diskutert og det ble spesielt gitt føringer for å forsøke å få til aktivitet, RGO eller lignende, i Trøndelag og i Finnmark.

Instituttets hovedoppgaver

Utdanningsvirksomheten

IGAs viktigste utannings- og kursvirksomhet:

1. Først og fremst tilbyr IGA en blokkbasert videreutdanning i **gruppepsykoterapi og gruppeanalyse** med varighet inntil fem år og med valgfrie tilleggsmoduler.
2. I tillegg arrangeres årlig ett-årige regionale gruppeopplæringsprogram (**RGO**) på forskjellige steder i Norge.
3. Det arrangeres også årlige tredagers **introduksjonsseminarer** i gruppepsykoterapi, både ett for for voksne med psykiske og/eller rus- og avhengighetsrelaterte lidelser og ett for de som jobber med barn og unge (13-18 år).
4. IGA tilbyr også en ett-årig **veilederutdanning** som går hver eller annen hvert år, avhengig av behov.
5. Andre kurs og seminarer

Utdanningsprogram i gruppepsykoterapi og gruppeanalyse

Fra instituttet ble etablert i 1992, besto hovedutdanningen av et 5-årig videreutdanningsløp i gruppeanalyse. Faglig videreutvikling og endring i helsepolitiske føringer og i styringsfokus i helseforetakene bidrar til at IGA kontinuerlig evaluerer og reviderer utdanningstilbudet. Endringer er tidligere gjort for å gi mulighet for en kortere kvalifiserende utdanning i gruppe-psykoterapi før full gruppeanalytisk utdanning. Det er lagt til moduler i 1) mentaliseringsbasert terapi i gruppe MBT-G, 2) gruppeterapi ved rus og avhengighet og 3) basal psykoanalytisk teori (BPT). BPT eller tilsvarende kreves før oppstart på Trinn B.
IGA har alltid vektlagt at det å lære gruppepsykoterapi og gruppeanalyse krever både innlæring av teori, veiledning på egen praksis og ikke minst egenerfaring i grupper. Dette er i tråd med internasjonale standarder.
Se side 9 for nærmere beskrivelse av 4-årig obligatorisk program for psykologer for psykoterapispesialitet, og 2-årig tverrfaglig psykoterapiprogram for LIS og andre som arbeider i BUP-feltet, begge innarbeidet i utdanningen på Voksenåsen og godkjent henholdsvis av Norsk psykologforening og Legeforeningen.

Rammer for utdanningsprogrammet

Utdanningsprogrammet i gruppepsykoterapi og gruppeanalyse arrangeres som blokk-kurs med fem årlige samlinger á 3-4 dager. Hovedutdanningen består av en 2-årig basisdel (Trinn A) og en 2-årig fordypningsdel (Trinn B). Parallelt kan man velge fordypningsmoduler. Kandidater uten tilstrekkelig teori- og/eller erfaringsbakgrunn for opptak direkte til Trinn A, kan starte utdanningen med et 1-årig Grunnleggende trinn. Det er også mulig å ta dette grunnleggende trinnet alene, som en innføring i gruppepsykoterapi. For leger i spesialisering psykiatri (LIS) teller dette som tredje års psykoterapiveiledning. Skriftlige oppgaver leveres ved avslutning av hvert trinn. Fokus her er å øve på anvendelse av teori for å belyse kliniske problemstillinger. Det gis tilbakemelding, men ikke sensur, på disse oppgavene. Det kreves deltakelse i kollegiale veiledningsgrupper (KV-grupper) mellom delkursene, lokalt eller via telematikk. Utdanningsprogrammet foregår på Voksenåsen kurs- og konferansesenter i Oslo.

Målsetning for utdanningen

Grunnleggende trinn (1 år): Formidle basiskunnskap i gruppepsykoterapi og om gruppe-prosesser, med sikte på å kunne lede grupper i førstelinjen og fungere som koterapeut i terapigrupper i behandlingsinstitusjoner innenfor psykisk helsevern og rusbehandling.
Trinn A (2 år): Utdanne kandidaten til å kunne arbeide kvalifisert og systematisk med gruppepsykoterapi i førstelinjen og på spesialistnivå med polikliniske og innlagte pasienter. Kandidater som har fullført Grunnleggende trinn, RGO eller som har tilsvarende teori- og erfaringsbakgrunn, kan tas opp på Trinn A.
Trinn B (2 år): Sette kandidatene i stand til å arbeide selvstendig med gruppepsykoterapi og gruppeanalyse med innlagte og polikliniske pasienter, inkludert i privat praksis, og gi grunnlag til å kunne veilede i gruppepsykoterapi. Fordypningen retter seg spesielt mot arbeid med pasienter med komplisert problematikk.
Kandidater som har gjennomført Trinn A, med tillegg av teoriseminar i basal psykoanalytisk teori (BPT) eller tilsvarende kan tas opp på Trinn B.
Utdanningen i gruppeanalyse avsluttes med en skriftlig diplomoppgave basert på det kliniske arbeidet som den enkelte kandidat har mottatt veiledning på gjennom Trinn B.

Påbyggingsmoduler

I 2019 ble det tilbudt to fordypningsmoduler: Et teoriseminar i basal psykoanalytisk teori (BPT), som går over 1,5 år og en to-årig modul i mentaliseringsbasert terapi i gruppe (MBT-G). MBT-G teller med til sertifisering som MBT-terapeut. En ett-årig modul om gruppepsyko-terapi i behandling av rus-/avhengighetslidelser er revidert, modernisert og ble utlyst i 2019, med åtte påmeldte som starter i januar 2020. Arbeidet med å etablere et tilbud for de som arbeider i BUP-feltet med barn og unge (13-18 år) resulterte i 2019 resultert i et vellykket introduksjons-seminar for 22 deltakere i mars 2019.

Opptak av kandidater og sammensetning av grupper i 2019

Kursåret 2019-20 startet med 103 kandidater fordelt på 11 smågrupper og 14 teori- og veiledningsgrupper, med 14 lærere, de samme som i 2018 og med samme gruppeantall. Tverrfaglig sammensetning av gruppene tilstrebes og det tas hensyn til kjønn, alder og geografi. Av deltakerne i år er 73% kvinner og 27% menn.

Fordeling av antall kandidater kursåret 2019-20

Grunnleggende trinn	Trinn A 1.år	Trinn A 2.år	Trinn B 1.år	Trinn B 2.år	MBT	Rus	BPT
24	32	26	12	9	6+7	8 (start 20)	20+20

Yrkesbakgrunn kandidater kursåret 2019-20

Psykolog	Lege	Sykepleier	Sosionom	Miljøterapeut	Prest	Annet
33	29	16	5	2	5	13

Innenfor «Annet» inngår andre tre-årige helsefaglige utdanninger som fysioterapi, ergoterapi, vernepleie, barnevernspedagogikk samt en kateket, en filosom og en lektor.

Diplomoppgaver Gruppeanalyse

I 2019 fullførte fem kandidater sin gruppeanalytikerutdanning med godkjent diplomarbeid.

Regionalt gruppeopplæringsprogram (RGO)

RGO tilbys først og fremst for å styrke muligheten for og evnen til å anvende gruppeformatet i behandling i kommuner og bydelers psykiske helsearbeid. Fra 2017 er innholdet i RGO tilpasset for å telle til opptak ved Trinn A og den 4-årige hovedutdanningen.

Den faglige målsettingen er å gi deltakerne forståelse for hvordan gruppebaserte behandlingstilbud kan brukes ved ulike problemstillinger og innenfor ulike rammer. Programmet retter seg både mot helsearbeidere i kommunehelsetjenesten (eller i bydeler) som arbeider med mennesker som har sammensatte psykiske og rusrelaterte lidelser og mot deltakere fra lokal spesialisthelsetjeneste. Opplæringsprogrammet fungerer som en lokal møteplass for behandlere i førstelinjen og spesialisthelsetjenesten, noe som bidrar til å styrke lokal samhandling. Ofte står lokalt DPS for den lokale forberedelsen i samarbeid med undervisningsleder og koordinator fra IGA, som også i 2019 har vært Eva Berg.

Opplæringsprogrammet består av syv seminardager med forelesninger, refleksjonsgrupper og storgruppe. I tillegg kommer tilsvarende antall timer med veiledning og teorigjennomgang i grupper fortrinnsvis ledet av gruppeanalytikere fra regionen. Det arbeides kontinuerlig med å tilpasse innholdet i RGO til behov og endringer på førstelinjenivå innen psykiske helsevern. Hele 57 deltakere startet i mai 2019 på nytt RGO i Telemark og Vestfold. Dette opplæringsprogrammet vil avsluttes i februar 2020. Seminardagene har foregått ved Borgestadklinikken i Skien.

Veiledergruppen ved RGO i Skien besto av, fra venstre, Eva Berg, Tanja Sætre Ekeid, Maleen Geck Sevatdal, Tove Mathisen, Helle Janecke Elvebredd og Brit Hunstad.

Introduksjonsseminar i gruppepsykoterapi

Målsettingen for IGAs årlige introseminar er å gi en introduksjon i gruppedynamisk og gruppeanalytisk tenkning og metode, egnet til bruk i døgn-, dag- eller polikliniske rammer og ved ulike kliniske problemstillinger. Seminaret består av teoriforelesninger, veiledning i grupper og storgruppemøter. I år ble det både kjørt et «vanlig» introseminar i februar for de som jobber med voksne og ett seminar i mars for de som jobber med barn og unge, først og fremst i BUP.

Her sees til venstre forelesere og veiledere på seminaret i februar, fra venstre Jan Vegard Bakali, Helle Janecke Elvebredd, Brit Hunstad og Espen Ajo Arnevik. På høyre side forelesere og veiledere på introseminaret for BUP-feltet; Magne Olav Gudmestad, Elin Eibye Holm, Christian Hjort, Knut Asbjørn Ulstein og Margrethe Botn.

Veilederutdanningen

IGAs veilederutdanning har som målsetting å styrke veilederkompetansen innen gruppepsykoterapi og gruppeanalyse, med vekt både på veiledningspraksis og veiledningspedagogikk. Programmet har seminarform, med fire samlinger á to dager på ett år. Else Margrethe Berg og Thor Kristian Island er lærere. Denne veilederutdanningen blir stadig mer populær og i september 2019 startet to nye grupper med til sammen 14 deltakere. Det er allerede stor interesse for ny runde i 2020.
Veilederutdanningen gir IGAs medlemmer videreutdanning for å være lærer og veileder ved IGA. I tillegg kan kandidater som ikke er ferdige gruppeanalytikere, men som har gått minst tre år på IGA og som har veilederoppgaver innenfor gruppepsykoterapi, også delta her.

Emnekurs for leger i spesialisering psykiatri (LIS)

To obligatoriske emnekurs over to dager for LIS i psykiatri ble arrangert i 2019, begge i IGAs lokaler. De to «lærer-parene» består fortsatt av Synnøve Ness Bjerke med Frode Finseth og Helene Hedemark med Thor Kristian Island. Ansvaret for LIS-kursene er flyttet fra Legeforeningen til de lokale Regionale Utdanningsutvalgene. Dette medfører noe usikkerhet og vansker i overgangen, men stort sett går det bra. Kursene har endret navn til «Anbefalte emnekurs» i stedet for «Obligatoriske …», men med påskrift om at enn så lenge må LIS ta disse emnekursene for å få godkjent spesialitet i psykiatri. Evalueringene viser at deltakerne får nyttig ny kunnskap om og respekt for gruppepsykoterapi som behandling. Dette er for IGA hovedformålet med kurset. Flere lar seg også inspirere til å søke på IGA-utdanning. I tillegg ble det i januar 2019 arrangert et lignende, 3-dagers emnekurs i gruppepsykoterapi for LIS innen Rus- og avhengighetsmedisin. Her var Jon Johnsen, Solveig Lindgren og Synnøve Ness Bjerke både foredragsholdere og gruppeledere. Også dette kurset ble svært positivt evaluert. Lignende tilbud vil gis ved behov.

Godkjenninger fra yrkesorganisasjoner pr. i dag

- Utdanningsprogrammet er godkjent tellende for leger i spesialistutdanning (LIS) og for spesialistenes etterutdanning i psykiatri: Grunnleggende trinn 126 timer, Trinn A 252 timer og Trinn B 320 timer.

- Full utdanning godkjennes med inntil 150 timer etterutdanning for spesialister i barne- og ungdomspsykiatri.
- Treårig utdanning godkjennes med 2 x 30 poeng (emnekurs psykiatri og valgfrie kurspoeng) til videre- og etterutdanning i allmennmedisin.
- Grunnleggende trinn er under gitte forutsetninger godkjent som tellende til veiledning 35 timer i valgfri terapiform, fordypningsdel gruppeterapi, for LIS i psykiatri og for LIS i rus- og avhengighetsmedisin.
- Psykiatere, psykologspesialister og leger og psykologer under spesialisering kan få rett til trygderefusjon for gruppen de driver på Trinn B.

Psykoterapispesialitet for psykologer

Regler for spesialistutdanningen for psykologer ble endret i 2016 slik at psykologer mistet mulighet for å ta psykoterapispesialitet gjennom IGAs utdanningsprogram, men fra 2018 ble psykoterapispesialitet for et 4-årig obligatorisk program for psykologer i spesialisering, innarbeidet i utdanningen på Voksenåsen, godkjent av Norsk psykologforening (NPF). I KV-grupper og på Trinn A får disse veiledning i rene psykologgrupper. På Trinn B, i storgruppen og i smågrupper deltar de i tverrfaglige grupper på lik linje med andre. Høsten 2018 startet den første gruppen med denne spesialiteten. I psykoterapispesialiteten har psykologene også to egne seminardager x 3 i løpet av fire år. På det første av disse seminarene høsten 2019 underviste gruppeanalytikerne Elifrida Kvarstein, Bent Horpestad og Andreas Ekberg.
I 2019 var det ikke nok søkere til å starte ny gruppe. Mye av grunnen kan være at NPF plutselig på nyåret 2019 ga beskjed om at gruppeveiledning via telematikk ikke ville bli godkjent av NPF. Det har kommet mye negativ respons til NPF vedrørende dette, ikke bare fra IGA. Behandlingstiden internt i NPF tilsier av vi ikke vil få endelig svar vedrørende gruppeveiledning via telematikk før henimot sommeren 2020.

Psykoterapispesialitet for BUP-feltet

Legeforeningens psykoterapiutvalg og spesialitetskomite for LIS innen BUP-feltet har ønsket en 2-årig gruppepsykoterapiutdanning for BUP. IGA ble høsten 2018 invitert til å tilby dette. Gjennom 2019 har en arbeidsgruppe med mandat fra IGAs styre utredet muligheten for å innarbeide et 2-årig BUP psykoterapiløp i utdanningsprogrammet på Voksenåsen og, hvis dette lot seg gjøre, planlegge praktisk gjennomføring allerede fra høsten 2020. Det ble nedlagt et stort og intenst arbeid i denne gruppen, spesielt gjennom høsten 2019. Det ble informert om arbeidet ved Strategiseminaret i oktober og endelig rapport med anbefaling ble levert styre og fagråd 10.12.19. Fagrådet anbefalte og styret besluttet at det tilbudet som var utarbeidet kan utlyses allerede for høsten 2020.

Fagutvikling og kvalitetssikrende aktivitet

Revisjon av litteratur i utdanningsprogram

Pensum for utdanningsprogrammet på Voksenåsen evalueres av kandidater og lærere etter hvert delkurs. En fast arbeidsgruppe med medlemmer fra lærergruppen og fra fagrådet har ansvar for årlig revisjon av teoriprogrammet. Fagrådet reviderer også pensum for RGO, etter evaluering fra veiledere og deltakere ved RGO og innspill fra undervisningsleder.

Oppfølging av lærere

IGA arrangerer heldags lærermøter for lærerstaben på Voksenåsen; i september før første delkurs om høsten og i forbindelse med generalforsamlingen i mars. Innholdsmessig kombineres arbeidsmøter med faglig påfyll. På heldagsmøtene utveksles informasjon mellom lærergruppen og IGAs organisasjon; sekretariat, styre og fagråd. Lærerne mottar også regelmessig klinisk veiledning og team prosessveiledning. I 2019 har undervisningsleder utarbeidet et informasjonsskriv til nye lærere, kvalitetssikret gjennom høring blant lærere og behandling i fagrådet.

Kontakt med KV-veiledere

Fagrådet godkjenner KV-veiledere etter søknad. Godkjenningen må fornyes hvert sjuende år. Instituttet oppfordrer alle som arbeider med gruppepsykoterapiveiledning til å ta veileder-utdanningen. Pr. 31.12.19 har i alt 55 gruppeanalytikere godkjenning som KV-veiledere. Liste over disse ligger til enhver tid ute på IGAs hjemmeside. Noen er engasjert som lærere på Voksenåsen, men mange av de øvrige er tilgjengelige for veilederoppdrag.

På årets KV-veiledersamling i mai snakket Helene Hedemark om veiledning på korttids-grupper. Samlingen var godt besøkt, med 22 deltakere, inkludert fagrådsrepresentantene som har ansvar for denne dagen. Stadig flere av de aktive KV-veilederne deltar, og evalueringene var igjen svært gode. Behovet for og nytten av veiledning på veiledning blir vektlagt ved hver samling. I år ble det derfor i november arrangert en ekstra KV-veiledersamling med veiledning på veiledning med 10 deltakere. Tiltaket var kjærkomment og det vil bli gjentatt høsten 2020.

KV-veileder-koordinator, KVVK

For å styrke kontakten mellom KV-veiledere og IGA vedtok styret i februar 2019, etter forslag fra fagrådet å etablere en funksjon som vi kaller KV-veilederkoordinator, såkalt KVVK. Denne oppgaven skal innehas av et medlem i fagrådet og fra 01.05.19 er dette Eli Moholdt Grønås som innehar denne oppgaven, bl.a. med ansvar for KV-veiledersamlingen i november.

Medlemsrettet aktivitet

Samvær for medlemmer i forlengelsen av generalforsamlingen

Hvert år inviteres alle IGA-medlemmer til en mottakelse etter generalforsamlingen. I 2019 ble denne hyggelige samlingen bl.a. preget av at styreleder gjennom mange år, Anna Benkö, ble takket av og nyvalgt styreleder Brit Hunstad ble ønsket behørig velkommen i denne viktige funksjonen for IGA. Undervisningsleder Synnøve Ness Bjerke ble også takket for innsatsen for gruppefeltet ved å skrive boken som kom ut senhøsten 2018.

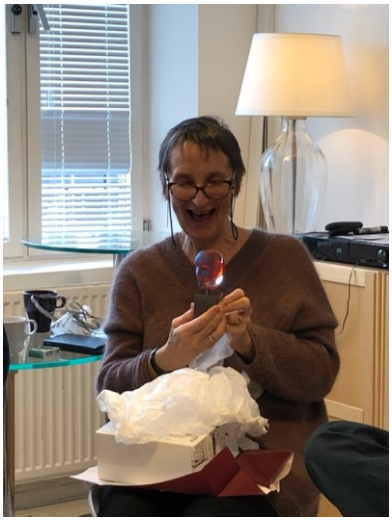

Medlemsbrev

I 2019 sendte instituttleder 30. desember sitt nyttårsbrev til medlemmene, med første innkalling til generalforsamlingen 27 februar 2020.

Gruppe og samfunn-seminar (GRUS)

For tredje år på rad ble det høsten 2019 arrangert et gruppe- og samfunnsseminar med foredragsinnspill både fra tilstøtende faggrupper og fra gruppeanalytikere. Seminaret inkluderte fest torsdag kveld og hele tre storgrupper fordelt på torsdag ettermiddag og fredag, i år med nye storgruppeledere; psykoanalytiker Kari Tenmann og gruppeanalytiker Kari Gjelstad. Arrangementskomiteen besto i år av Kjersti Solberg Lyngstad og Anna Benkö fra IGA og Andreas Ekberg og Lene Zander Løkken fra NGPF.

Nedfor fra venstre gruppeanalytiker Kjersti Solberg Lyngstad som innledet, deretter Willy Pedersen, professor ved Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi. Med utgangspunkt i essaysamlingen *En fremmed på benken* fra 2010 foredro han om det fremmede i oss selv, det personlige som er med å spille en rolle for hvordan vi opplever samfunnet – om unges forhold til alkohol, rus og seksualitet, med linjer fra 70-tallet og frem til utfordringer for dagens unge voksne. Neste ut på fredag var utenriksjournalist i Morgenbladet, Sten Inge Jørgensen, som foredro om «Hele Norge snakker»-prosjektet - («møt noen du er uenig med for å snakke om det»), om bakgrunn, oppbygging og erfaringene med prosjektet. Til sist, og til høyre, respons til innleggene ved gruppeanalytiker Else Margrethe Berg.

Nettsidene - www.iga.no

Hjemmesiden er IGAs viktigste informasjonskilde utad. Har finner man alt om utdannings- og kurstilbud og annen aktivitet ved instituttet. I begynnelsen av 2019 lanserte vi en ny og oppdatert nettside, etter et betydelig arbeid i sammen med ny og utvalgt leverandør. Så langt er sekretariatet godt fornøyd med en mer brukervennlig nettside, men er samtidig avhengig av tilbakemeldinger fra brukerne om hvordan den fungerer.
Som tidligere foregår påmelding til instituttets utdanningsprogram og andre kurs elektronisk. Man kan man finne linker til andre aktuelle nettsteder nasjonalt og internasjonalt, om forskning om gruppeterapi, relevant litteratur og annet. Medlemmer og kandidater oppfordres til å bruke nettsidene og igjen; gjerne gi tilbakemeldinger til sekretariatet om brukervennlighet.

IGA har også en åpen side på Facebook (www.facebook.com/gruppeanalyse). Her legges mer uformell informasjon ut. IGA oppfordrer alle medlemmer til å dele informasjon og andre innlegg som de mener kan være av faglig interesse for flere.

Økonomi

IGAs omsetning var i 2019 på ca 10,2 millioner kr. Tilskuddet fra Helse- og Omsorgs-departementet (statsbudsjettets kapittel 765, post 73 «Tilskudd til utdanningsinstitusjoner som driver etter-/videreutdanning i psykisk helse») var på 5,81 millioner. Tilskuddet går til drift av IGA, utdanningsprogrammet på Voksenåsen og til de regionale opplæringsprogrammene (RGO) samt til stipender. Inntektene er ellers i hovedsak kursinntekter.

Stipend

Det tilstrebes hvert år å sette av midler til stipend. Kandidater med særlige utgifter, ofte knyttet til lang reisevei og/eller lite eller ingen økonomisk støtte fra arbeidsgiver, prioriteres. Det ble i 2019 gitt stipend til 17 kandidater, totalt kr 273 700. For kursåret 2019/20 har IGA gitt støtte til 21 KV-grupper (kollegial veiledning med ekstern veileder), i alt kr 279 000. Det ble tildelt reisestipend til medlemmer med verv i IGA, totalt kr 163 808 og det ble utdelt skrivestipend til tre medlemmer på til sammen kr. 57 000.

Stab – fast ansatte og engasjerte

Sekretariat

Instituttleder Hanne-Sofie Johnsen Dahl og undervisningsleder Synnøve Ness Bjerke jobber begge på deltid. Administrasjonssekretær Diana Schart jobber for IGA på fulltid.

Lærerstab og veiledere

Lærere for kursåret 2018/19 på utdanningsprogrammet på Voksenåsen

Kursleder 1: Christian Hjort, kursleder 2: Bente Fure fram til Helene Hedemark overtok i sept.

Smågruppeledere	Anna Benkö, Synnøve Ness Bjerke, Øystein Christoffersen, Frode Finseth, Bente Fure, Helene Hedemark, Christian Hjort, Siri Johns, Jon Johnsen, Hans Peter Møller og Audun Ulland
Veiledning/teori	Anna Benkö, Synnøve Ness Bjerke, Øystein Christoffersen, Hanne-Sofie Johnsen Dahl, Frode Finseth, Bente Fure, Magne Olav Gudmestad, Helene Hedemark, Christian Hjort, Siri Johns, Ingalill Johnsen, Jon Johnsen, Hans Peter Møller og Audun Ulland

Lærere på tilleggsmodulene kursåret 2019-20

MBT veiledning/teori	Øyvind Urnes og Kristin Fjermestad
BPT (psykoanalytisk teori)	Inger Marie Bua, Øystein Førre, Anki Østrem og Laila Hjulstad
Skrivekurs (diplom)	Synnøve Ness Bjerke
Veilederutdanningen	Else Margrethe Berg og Thor Kristian Island
Veiledning lærerstab	Klinisk veileder Else Margrethe Berg, Prosessveileder Kari Gjelstad

KV-veiledning 2019

IGA gir via en stipendordning støtte til ekstern veileder i KV-grupper. I 2019 har til enhver tid 18 gruppeanalytikere vært engasjert som eksterne veiledere, fordelt på 22 KV-grupper.

Anbefalte emnekurs i gruppepsykoterapi

For leger i spesialistutdanning psykiatri har Synnøve Ness Bjerke, Frode Finseth, Helene Hedemark, Thor Kristian Island over flere år vært faste kursledere/lærere.

For leger i spesialistutdanning i rus og avhengighetsmedisin var i 2019 Synnøve Ness Bjerke, Solveig Lindgren og Jon Johnsen kursledere/lærere.

Andre bidrag og aktivitet blant IGAs medlemmer

Her presenteres det vi vet om IGA-relevant aktivitet blant medlemmene, som ikke allerede er omtalt andre steder i årsmeldingen. Faste veilederoppdrag tas ikke med:

Synnøve Ness Bjerke
holdt plenumsforedrag om «Hvorfor gruppeterapi» ved Faglig Forum-konferansen i Trondheim 22. januar 2019 og fagdag om gruppepsykoterapi ved Alderspsykiatrisk avdeling Gaustad i november.

Hanne-Sofie Johnsen Dahl har veiledet psykologistudenter ved UiO, både i klinikk og forsknings-metode og har undervist LIS leger ved Diakonhjemmet sykehus om gruppeanalyse.

Steinar Lorentzen
holdt dagskurs ved DPS Ålesund i mai om hvilke pasienter som egner seg for Kort-tids Fokusert Gruppeanalytisk Psykoterapi. I Thessaloniki, Hellas holdt han I juni foredrag om forskning på Short-Term Focused Group-Analytic Psychotherapy ved The International Association of Group Psychotherapy, og han deltok i september ved Society of Psychotherapy research i Krakow, med poster: Short-Term Focused Group-Analytic Psychotherapy.

Svein Tjelta
holdt workshop i Jerusalem på den israelske ILGA konferansen og ledet refleksjonsgruppe i London i mai under Foulkes Study Day.

Thor Kristian Island
er delegate til EFPP, member of Board of Directors i IAGP, editor of Globeletter, IAGP´s nyhetsmagasin og har deltatt på Board meetings i Georgia, Hellas og i Los Angeles.
Var smågruppeleder ved «4th International IIGA Workshop» i Israel 4-6 april, storgruppeleder ved GASi Autumn/Winter workshop St. Petersburg 1-3 November og holdt en to-dagers forelesning og workshop for IGA, København: «*Gruppeanalytisk holdning og identitet i pakkeforløbenes tidsalder. Og om hemmeligheder, selvafsløring, tillid og skam i gruppeanalytisk psykoterapi og supervision*».

Samarbeid med andre organisasjoner

Norge

Samarbeidsrådet for etter og videreutdanning i psykisk helsevern

Samarbeidet med andre tilskuddsmottakere fortsetter. I 2019 har mye handlet om planlegging av ny psykoterapibiennale, som arrangeres annen hvert år og som nå kommer 30. mars 2020 med tema Utenforskap. Samarbeidsrådet har også sendt brev til Helsedirektoratet hvor vi ber om et møte med dem, med tanke på å kunne bidra i diskusjonen om tilskuddsordningens videre organisering, kriterier for tildelinger osv.

Norsk psykiatrisk forening (psykoterapiutvalget)

IGA inngår i et nært samarbeid med psykoterapiutvalget i Norsk psykiatrisk forening, der gruppeanalytiker Per Anders Øien fortsatt er leder av utvalget.

Norsk gruppepsykoterapeutisk forening (NGPF)

NGPF har som hovedoppgave å fremme gruppepsykoterapiens vilkår i Norge. Gjennom deler av 2018 og begynnelsen av 2019 pågikk en prosess og en diskusjon for å finne ut om NGPF og IGA eventuelt skulle samarbeide nærmere. Avgjørelse falt på å fortsette som før som to atskilte organisasjoner. På nettsidene (www.ngpf.no) finnes informasjon om gruppepsykoterapi som behandlingsmetode og en liste over gruppepsykoterapeuter som er medlem av NGPF. NGPF viktige oppgaver er utgivelse av Gruppenytt, Terapeutliste, medlemskvelder og i 2022 skal de ha hovedansvar for Nordiske konferansen om gruppepsykoterapi.

Her fra NGPFs 30-års jubileum, fest og seminar 28. og 29. mars 2019, med stor deltakelse på både begge arrangementer. Fra seminaret: NGPF-leder Helle Janecke Elvebredd ønsket velkommen, deretter ble det presentasjoner ved Thor Kristian Island, Synnøve Ness Bjerke, Torill Nordgård Eriksen, Berit Marie Kalland og Tanja Sæthre Ekeid.

Nedenfor fra festen, hvor mange, bl.a. instituttleder i IGA, Hanne-Sofie Johnsen Dahl talte og Diana Schart fikk tildelt æresmedlemskap fra NGPFs leder.

Internasjonalt engasjement

Nordisk gruppepsykoterapikonferanse

Den 10. nordiske gruppepsykoterapikonferansen ble svært vellykket arrangert 5.-7. september 2019, i Stockholm. Mange IGA-medlemmer deltok med foredrag, seminarer og workshops. Tema for konferansen var «Att Läka & Leka – konst och kultur i gruppen».

Her fra venstre Ingalill Johnsen som holder et svært godt mottatte plenumsforedrag om «Finding me, through art, in groups» og Berit Marie Kalland som mottar stafettpinnen på NGPFs vegne for å arrangere neste nordiske psykoterapikonferanse i 2022. Forhåpentligvis vil mange IGA-medlemmer som også er medlemmer av NGPF bidra aktivt til dette arrangementet.

Berit Marie Kalland og Synnøve Ness Bjerke ledet begge delsesjoner, henholdsvis om "Gruppeanalyse og samfunn; refleksjon over prosessar i læringsgrupper for studentar" og om det å skrive bak sammen med erfaringskonsulenter. Svein Tjelta ledet en workshop om drivkreftene i sosial drømmedeling og Steinar Lorentzen holdt foredrag om Short-Term Focused Group-Analytic Psychotherapy.

IGA er medlem i **European Group Analytic Training Institutions Network - EGATIN**. EGATIN Study Days ble 26.-28. april i 2019 arrangert i Warzawa i Polen, med tema "Between mission and profession. Do we know what values we convey in Group Analytic Trainings?".

Fast delegat fra IGA Norge er undervisningsleder Synnøve Ness Bjerke, som også sitter i som kasserer i «The Committee» - EGATINS styre.
IGA Norge er ofte sterkt representert på EGATIN Study Days. I 2019 var det ikke så mange fra Norge med, men IGAs styre og fagråd var representert, her ved fra venstre Eli Moholdt Grønås (fagrådet) og Brit Hunstad (styreleder).

Forhåpentligvis vil vi igjen være sterkere representert når Study Days for 2020 arrangeres 24.- 26. april i Roma, med tema "CONTEMPORARY CHALLENGE – applied Group Analysis in Gorup Analytic Training"

Flere norske gruppeanalytikere er personlig medlem av **American Group Psychotherapy Association, AGPA** og hvert år reiser mange av dem på den årlige konferansen, som i 2019 ble arrangert i Los Angeles.

IGA er også medlem av **European Federation for Psychoanalytic Psychotherapies in the public sector – EFPP,** en europeisk paraplyorganisasjon for nasjonale nettverk av psykoanalytisk orienterte organisasjoner innen voksen-, barne- og ungdoms-, gruppe-, par- og familiebehandling rettet mot offentlige helsetjenester. IGA har to delegater; Thor Kristian Island og Hanne-Sofie Johnsen Dahl. Internasjonale konferanser arrangeres hvert 3. år, i mai 2018 i Beograd, om «The Challenge of Social Traumata, inner world and outer realities».

THE GROUP ANALYTIC SOCIETY – international, GASi arrangerer hvert tredje år et stort internasjonalt sympsium. Sist var i 2017 i Berlin, og nest gang blir i 2020 i Barcelona. Kjersti Solberg Lyngstad er medlem av Scientific Committee. Den 18th International Symposium, Barcelona 2020, 2. – 6. september. Tema blir: "The Languages of Groups: the power to include and exclude" og det ryktes at mange fra det norske gruppemiljøet kommer til å reise.

International Association for Group Psychotherapy and Group Processes (IAGP)
Også her er IGA Norge representert. Thor Kristian Island er medlem av IAGPs «Board of Directors». Neste konferanse – de går hvert tredje år – vil være i Vancouver, Canada fra 23. – 27. juli 2021. Tema er «Groups For the World: Inspiration, Strength and Transformation"

Publikasjoner

Utvalgt etter gruppe- og medlemsrelevans:

VITENSKAPELIGE PUBLIKASJONER

Sørbye, Øystein; **Dahl**, Hanne-Sofie Johnsen; Eells, Tracy D.; Amlo, Svein; Hersoug, Anne Grete; Haukvik, Unn Kristin H.; Hartberg, Cecilie Bhandari; Høglend, Per Andreas; Ulberg, Randi. Psychodynamic case formulations without technical language: a reliability study. *BMC Psychology* 2019; Volum 7.

Island, TK. (2019) «Norway: between grandiosity and inferiority» In: A. Zajenkowska & U. Levin (Eds) *A psychoanalytical and Socio-Cultural Exploration of a Continent. Europe on the Couch. (pp 99-112)* London, Routledge.

Karterud, S., Folmo, E. & Kongerslev, M. T. (2019). Personality and the group matrix. Group Analysis, DOI: 10.1177/0533316418824210.

Karterud, S. (2019). Jeg samarbeider, derfor er jeg. Morgenbladet 18/10.19.

Karterud, S. (2019). Manual for gruppekurs om personlighet og personlighetsproblemer. Oslo: Gyldendal.

Esposito, G., **Karterud**, S. & Freda, M.F. (2019). Mentalizing underachievement in group counseling: Analyzing the relationship between members' reflective functioning and counselors' interventions. Psychol Serv. 2019 doi: 10.1037/ser0000350.

Leitemo, K., Vestbø, H. S. B., Bakali, J. V., & Nissen-Lie, H. A. (2019). The Role of Attachment Anxiety and Avoidance for Reduced Interpersonal Problems in Training Group Analytic Therapy. Group Dynamics: Theory, Research, and Practice. Advance online publication. https://doi.org/10.1037/gdn0000112

Lorentzen S. Bokanmeldelse I Scandinavian Psychoanalytic review av Group Therapy. A Group-Analytic Approach av Nick Barwick. Martin Weegmann. Routledge. Taylor & Francis Group. London and New York, 2018

Tjelta S, skrevet artikkel med tittel «Sosial drømmedeling; en presentasjon av en metode gjennom sammenlikning med psykoanalyse og gruppeanalyse» som er antatt og planlagt inn i et spesialnummer av Matrix i 2020.

IGA
Institutt for gruppeanalyse og gruppepsykoterapi

Følg oss på www.iga.no og www.facebook.com/gruppeanalyse